

Brussel, 3 juni 2022
(OR. fr, en)

9517/1/22
REV 1

RECH 304
COMPET 404

NOTA

van:	het Comité van permanente vertegenwoordigers (1e deel)
aan:	de Raad
nr. vorig doc.:	9162/22
Betreft:	Conclusies over Europese missies <i>Goedkeuring</i>

I. INLEIDING

1. De conclusies van de Raad over Europese missies zijn opgesteld met het oog op de zitting van de Raad (Concurrentievermogen) van 10 juni 2022. Het voorzitterschap heeft deze ontwerpconclusies voorgesteld in het licht van de mededeling van de Commissie van 29 september 2021, waarin vijf Europese missies worden genoemd op de volgende missiegebieden (conform de verordening tot vaststelling van het programma Horizon Europa¹): aanpassing aan de klimaatverandering; kanker; gezonde oceanen, zeeën, kust- en binnenwateren; klimaatneutrale en slimme steden; bodemgezondheid en levensmiddelen.

¹ PB L 170 van 12.5.2021, blz. 1.

II. STAND VAN ZAKEN

2. Om dieper in te gaan op de belangrijkste aspecten van Europese missies, met name het conceptueel kader, de coördinatie- en governance-mechanismen, de burgerbetrokkenheid en de monitoring, herziening en evaluatie van Europese missies, heeft het voorzitterschap verschillende debatten georganiseerd in de Groep onderzoek, waaraan ook externe deskundigen deelnamen.
3. De tekst in bijlage dezes stemt overeen met de tekst in de bijlage bij document 9162/22, die op 25 mei 2022 door het Comité van permanente vertegenwoordigers (Coreper) is bevestigd. Het Coreper heeft besloten deze ontwerpconclusies toe te zenden aan de Raad (Concurrentievermogen), met het oog op de goedkeuring ervan tijdens de zitting van 10 juni 2022.
4. De Poolse delegatie heeft aangegeven dat zij een verklaring in de notulen van de Raad wil laten opnemen over de interpretatie van de term "gender" in punt 26 van de Engelse tekst van de ontwerpconclusies, dat handelt over het monitoring- en evaluatiesysteem voor de missies (doc. 9517/22 ADD1).

III. CONCLUSIE

5. De Raad (Concurrentievermogen) wordt derhalve verzocht de conclusies in bijlage dezes goed te keuren.

ONTWERPCONCLUSIES VAN DE RAAD OVER EUROPESE MISSIES

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

HERINNEREND AAN

- Verordening (EU) 2021/695 tot vaststelling van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie en tot vaststelling van de regels voor deelname², waarin met name de kenmerken van Europese missies en de gebieden waarop missies kunnen worden opgezet, worden genoemd;
- Besluit (EU) 2021/764 van de Raad tot vaststelling van het specifieke programma tot uitvoering van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie³, waarin onder meer de rol van missieraden wordt omschreven;
- zijn conclusies van december 2020 over de nieuwe Europese Onderzoeksruimte⁴, waarin wordt verwezen naar het beginsel van directionaliteit, *multilevel governance* en burgerparticipatie om het effect van investeringen in onderzoek en innovatie (O&I) te maximaliseren;
- zijn conclusies van september 2021 over de totaalaanpak van onderzoek en innovatie – de strategie van Europa voor internationale samenwerking in een veranderende wereld⁵, waarin wordt benadrukt dat de bestaande multilaterale O&I-partnerschappen en -allianties moeten worden versterkt;
- Aanbeveling (EU) 2021/2122 van de Raad over een pact voor onderzoek en innovatie in Europa⁶, waarin de prioritaire gebieden voor gezamenlijk optreden in de EU worden vastgesteld, waaronder het gezamenlijk aanpakken van de uitdagingen van de groene transitie en de digitale transformatie, en het vergroten van de deelname van de samenleving aan de Europese Onderzoeksruimte;

² PB L 170 van 12.5.2021, blz. 1.

³ PB L 167I van 12.5.2021, blz. 1.

⁴ Doc. 13567/20.

⁵ Doc. 12301/21.

⁶ PB L 431 van 2.12.2021.

- de mededeling van de Europese Commissie van december 2019 over de Europese Green Deal⁷ en de mededeling van de Europese Commissie van juli 2021 met de titel "Fit for 55": het EU-klimaatstreefdoel voor 2030 op weg naar klimaatneutraliteit"⁸;
- de mededeling van de Europese Commissie van september 2021 betreffende Europese missies⁹, waarin vijf Europese missies worden genoemd;
- de in 2015 aangenomen Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties, die als bron dient voor het ontwerp en de uitvoering van Europese missies;

I. Aansturen van Europees O&I om te komen tot overheidsbeleid dat beter inspeelt op maatschappelijke uitdagingen

1. BENADRUKT dat de belangrijkste kenmerken van een missiegerichte aanpak zijn:
 - een coöperatieve, transnationale, inclusieve, multidisciplinaire en sectoroverschrijdende benadering om complexe maatschappelijke uitdagingen aan te gaan door de ontwikkeling van een systemische en gecoördineerde aanpak in de hele waardeketen op EU-, nationaal, regionaal en lokaal niveau via relevante actoren, overheidsbeleid, particuliere initiatieven en financieringsinstrumenten en -programma's binnen een vastgestelde termijn en met meetbare doelstellingen;
 - het element directionaliteit, dat gericht is op het strategisch sturen en prioriteren van O&I en andere sectorale investeringen op Europees, nationaal en regionaal niveau als onderdeel van een proces van strategische coördinatie tussen O&I en andere relevante beleidsterreinen met als doel om via wetenschap en technologie invloed uit te oefenen op de samenleving en de beleidsvorming;
 - het proces van gezamenlijk ontwerp, gezamenlijke uitvoering en gezamenlijke monitoring met publieke actoren, de particuliere sector en het maatschappelijk middenveld op nationaal, regionaal en lokaal niveau;

⁷ COM(2019) 640 final.

⁸ COM(2021) 550 final.

⁹ COM(2021) 609 final.

2. HERINNERT ERAAN dat O&I de basis vormt voor Europese missies en dat er voor de verwezenlijking van de missiedoelstellingen maatregelen op korte, middellange en lange termijn moeten worden genomen in alle relevante sectorale beleidsdomeinen door zowel de overheid, de particuliere sector als het maatschappelijk middenveld, en dat hier ook toereikende financiering bij hoort; VERZOEKT met name de Commissie en de lidstaten om een samenhangend overheidsbeleid te voeren dat berust op de nieuwste wetenschappelijke en technologische vorderingen in het kader van Europese missies, met inbegrip van beleid dat de vraag stimuleert, kennisvalorisatie bevordert en gedragsverandering aanmoedigt;
3. HERINNERT ERAAN dat Horizon Europa alleen O&I-activiteiten financiert; andere activiteiten worden via de respectieve programma's in ander sectoraal beleid gefinancierd volgens de voor die programma's geldende regels; HERINNERT ERAAN dat het strategisch plan in het kader van Horizon Europa tot doel heeft synergieën tussen Horizon Europa en andere relevante beleidsmaatregelen en programma's van de Unie te bevorderen;
4. BENADRUKT het belang van onderzoeksinfrastructuren voor de verwezenlijking van de doelstellingen van Europese missies, met name via hun multidisciplinaire onderzoekscapaciteiten, onder meer op het gebied van sociale wetenschappen en menswetenschappen; BENADRUKT de sleutelrol van deze infrastructuur bij de ontwikkeling van geavanceerde technologieën en methodologieën en benadrukt tevens hun banden met het onderwijs en de particuliere sector; WIJST op het belang van het Europees Strategieforum voor onderzoeksinfrastructuur voor het aansturen van de strategische ontwikkeling van deze infrastructuur en voor het vergroten van hun bijdrage aan de uitvoering van Europese missies; ONDERSTREEPT dat technologische infrastructuur ook kunnen bijdragen aan de uitvoering van Europese missies;
5. IS VAN MENING dat de maatschappelijke uitdagingen waarop de Europese missies betrekking hebben, een mondiaal karakter hebben; MOEDIGT de Commissie AAN internationale samenwerking te bevorderen, onder meer via synergieën met internationale missiegerichte initiatieven, voor zover dit bijdraagt tot de doelstellingen van de Europese missies, de kernbeginselen en -waarden van de EU geëerbiedigd worden en de belangen van de EU beschermd worden;

II. Een doeltreffende governance van Europese missies waarborgen

6. BENADRUKT dat er voor het welslagen van Europese missies een doeltreffend multilevel governance-model nodig is tussen relevante actoren, overheidsbeleid, particuliere initiatieven en financieringsinstrumenten en -programma's; ERKENT dat het governance-model moet worden afgestemd op elk van de Europese missies;
7. IS VAN MENING dat doeltreffende governance gebaseerd moet zijn op een horizontale en verticale aanpak, in overeenstemming met de respectieve verantwoordelijkheden; DEFINIEERT horizontale governance als coördinatie tussen relevante actoren, overheidsbeleid, particuliere initiatieven en financieringsinstrumenten en -programma's op hetzelfde bestuurlijk niveau, en verticale governance als coördinatie tussen relevante actoren, overheidsbeleid, particuliere initiatieven en financieringsinstrumenten en -programma's op verschillende niveaus: Europees, nationaal, regionaal en lokaal;

A. Horizontale governance

8. HERINNERT ERAAN dat het succes van Europese missies afhangt van doeltreffende synergieën tussen Horizon Europa en zijn Europese partnerschappen enerzijds, en andere relevante Unieprogramma's anderzijds, aangezien dat leidt tot een coherente programmering en medefinanciering; VERZOEKT de Commissie de nodige voorwaarden te scheppen – en vervolgens ten uitvoer te leggen – om ervoor te zorgen dat de acties van alle relevante EU-programma's elkaar aanvullen, zowel op het niveau van de thematische programmering als op het niveau van individuele projecten; ONDERKENT de belangrijke inspanningen van de Commissie om organen op te richten die de coördinatie tussen haar verschillende diensten verzorgen, met het oog op synergieën; ONDERSTREEPT dat de governance van Europese missies binnen de Commissie zo moet gebeuren dat het transformatieve en systemische karakter ervan weerspiegeld wordt; VERZOEKT de Commissie een gedetailleerd overzicht te presenteren van de te ondernemen acties en van de overeenkomstige financiering die beschikbaar wordt gesteld in het kader van andere relevante beleidsmaatregelen, programma's en initiatieven van de Unie, met het oog op een coherente thematische programmering en uitvoering voor elke EU-missie; DRINGT ER bij de Commissie OP AAN te zorgen voor verdere substantiële investeringen uit andere relevante Unieprogramma's, in de lijn van Horizon Europa-investeringen ter ondersteuning van Europese missies;

9. VERZOEKT de lidstaten met de specifieke doelstellingen van Europese missies rekening te houden in hun nationale sectorale programmering en beleid en in EU-programma's onder gedecentraliseerd beheer; ROEPT de Commissie OP de nodige maatregelen en administratieve richtsnoeren in te voeren om synergieën te bevorderen met EU-programma's onder gedecentraliseerd beheer, met name het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF +), het Cohesiefonds, het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur (EFMZVA), het Fonds voor een rechtvaardige transitie, het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo), de herstel- en veerkrachtfaciliteit en de nationale strategische plannen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB); HERINNERT aan het belang van strategieën voor slimme specialisatie en nationale herstel- en veerkrachtplannen als nuttige programmeringsinstrumenten richting de doelstellingen van Europese missies;
10. VERZOEKT de Commissie na te denken over de instelling van een etiketteringsregeling voor oproepen tot het indienen van voorstellen in het kader van andere financieringsprogramma's van de Unie dan Horizon Europa, onder meer om de opbouw van missieportefeuilles te vergemakkelijken, de zichtbaarheid van de betrokken initiatieven te vergroten en de resultaten ervan samen te brengen, en aldus bij te dragen tot de doelstellingen van de Europese missies;
11. WIJST op de strategische rol van missieraden bij het formuleren van advies tijdens de voorbereiding en de levenscyclus van Europese missies; STELT VOOR dat de Commissie met dit advies rekening houdt op het passende politieke niveau, gelet op het sectoroverschrijdende karakter van de Europese missies; VERZOEKT de Commissie om regelmatig verslag uit te brengen aan de strategische configuratie en om de relevante thematische configuraties van het programmacomité van Horizon Europa te informeren over de resultaten van het werk van de missieraden; HERINNERT aan het belang van deskundigheid op het gebied van burgerparticipatie in missieraden;

12. BENADRUKT dat ook op het niveau van de lidstaten horizontale governance-inspanningen moeten worden geleverd; MOEDIGT de lidstaten AAN adequate governancestructuren op te zetten opdat hun relevante actoren, overheidsbeleid, particuliere initiatieven en financieringsinstrumenten en -programma's kunnen bijdragen tot de doelstellingen van Europese missies; NEEMT NOTA van het feit dat missies een volledige levenscyclus hebben, waarbij in de verschillende stadia van het governanceproces specifieke actoren, beleidsmaatregelen en instrumenten betrokken worden; BENADRUKT daarom dat er geen sprake is van één welbepaald governance-model en dat de lidstaten vrij zijn om governanceregelingen op te zetten die aansluiten bij hun eigen structuren en behoeften; VERZOEKT de Commissie actief in te zetten op de uitwisseling van goede praktijken tussen de lidstaten over passende governance-modellen voor Europese missies;

B. Verticale governance

13. ERKENT dat doeltreffende coördinatie op Europees, nationaal, regionaal en lokaal besluitvormingsniveau essentieel is voor het welslagen van Europese missies; VERZOEKT de Commissie en de lidstaten ervoor te zorgen dat deze niveaus op de juiste manier worden ingeschakeld; HERINNERT ERAAN dat het belangrijk is de strategische configuratie en de relevante thematische configuraties van het programmacomité van Horizon Europa bij de zaak te betrekken opdat rekening kan worden gehouden met de nationale context en de afstemming op de O&I-activiteiten op nationaal niveau kan worden verbeterd;

14. BENADRUKT dat de relevantie en het potentieel van uniale, nationale, regionale en lokale instrumenten en initiatieven, met name partnerschappen, en intergouvernementele instrumenten om bij te dragen aan de doelstellingen van Europese missies moeten worden geanalyseerd; VERZOEKT de Commissie deze analyse uit te voeren in nauwe samenwerking met andere belanghebbenden; VERZOEKT de lidstaten in kaart te brengen welke nationale, regionale en lokale programma's of initiatieven, inclusief resultaten daarvan, kunnen bijdragen tot het welslagen van Europese missies; VERZOEKT de Commissie om samen met de lidstaten een flexibele methode te bepalen waarmee de lidstaten en de regio's zicht kunnen krijgen op initiatieven of andere maatregelen die kunnen bijdragen tot het welslagen van Europese missies en de coördinatie daarvan op Europees, nationaal, regionaal en lokaal niveau;

15. ERKENT de specifieke rol van regionale en lokale overheden bij de uitvoering van Europese missies; BENADRUKT dat lokale en regionale overheden een sleutelrol spelen bij het ondersteunen van demonstratie-initiatieven om oplossingen, met inbegrip van wetenschappelijke en technologische oplossingen, te testen met eindgebruikers en burgers;
16. MERKT OP dat de kennis- en innovatiegemeenschappen van het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT) pan-Europese onderzoeks- en innovatie-ecosystemen zijn die een verscheidenheid aan actoren samenbrengen, en dat de allianties van Europese universiteiten deze dynamiek ook kunnen aanvullen, met name in het kader van hun O&I-dimensie; VERZOEKT de Commissie en de lidstaten dan ook om te zorgen voor samenhang tussen de verwezenlijking van de doelstellingen van de Europese missies en de acties van het EIT en zijn kennis- en innovatiegemeenschappen, en om de activiteiten van de allianties van Europese universiteiten binnen hun O&I-dimensie te bevorderen;
17. NEEMT NOTA van het potentieel van het concept "EOR-hub" om de capaciteit van regionale onderzoeks- en innovatie-ecosystemen te versterken, randvoorwaarden voor samenwerking te creëren en deze op Europees niveau met elkaar te verbinden;

C. Governance van de missieportefeuille

18. BENADRUKT het belang van een samenhangend beheer van projecten en acties die op Europees, nationaal, regionaal en lokaal niveau worden gefinancierd en bijdragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de missies; HERINNERT ERAAN dat Europese missies moeten worden uitgevoerd volgens een portefeuillebenadering bestaande uit een coherente groep activiteiten; MERKT OP dat de missieportefeuille de gehele waardeketen moet weerspiegelen, met inbegrip van aspecten die verband houden met sociale wetenschappen en geesteswetenschappen; HERINNERT daarom aan het belang van fundamenteel onderzoek bij het opbouwen van de portefeuille, alsook aan de relevantie van projecten met een hoog innovatiepotentieel en een hoog risiconiveau, bijvoorbeeld in belangrijke en strategische sectoren voor de Unie die worden ondersteund door de Europese Innovatieraad;

19. BENADRUKT het belang van missieportefeuillebeheer, waarbij tijdens de volledige levenscyclus van de Europese missie de nodige flexibiliteit bij de programmering, uitvoering, portefeuillesamenstelling en heroriëntering wordt ingebouwd; VERZOEKT de Commissie de strategische configuratie van het programmacomité van Horizon Europa regelmatig te informeren over de bij het missieportefeuillebeheer gebruikte methoden en over de geboekte vooruitgang;
20. HERINNERT ERAAN dat de missieportefeuille activiteiten moet omvatten die op Europees, nationaal, regionaal en lokaal niveau worden gefinancierd; MOEDIGT de Commissie AAN de uitwisseling tussen de lidstaten van goede praktijken op het gebied van missieportefeuillebeheer op nationaal en EU-niveau te bevorderen; ERKENT het belang van strategische prognoses om te anticiperen op en rekening te houden met wetenschappelijke, technologische en sociaal-politieke verstoringen bij de uitvoering van Europese missies;

III. Burgerbetrokkenheid

- 21 BEVESTIGT dat maatschappelijke, ecologische en economische uitdagingen slechts succesvol kunnen worden aangepast indien de relatie tussen beleidsvorming, wetenschap en samenleving versterkt wordt; MERKT OP dat de COVID-19-pandemie en een aantal uitdagingen van de groene transitie en de digitale transformatie, zoals klimaatverandering of de uitdagingen die nopen tot de ontwikkeling van belangrijke digitale technologieën, hebben aangetoond dat het van groot belang is de relatie tussen wetenschap en samenleving te versterken; BENADRUKT dat het belangrijk is het vertrouwen van de samenleving in de wetenschap te vergroten, kritisch denken te bevorderen en de verspreiding van pseudo-wetenschappen en desinformatie tegen te gaan; ERKENT dat een van de manieren om dit te bereiken erin bestaat burgers actiever bij O&I te betrekken;
22. WIJST op het belang van burgerparticipatie bij wetenschap, aangezien dit zorgt voor meer kennis en kan leiden tot maatschappelijke veranderingen; dit geldt des te meer voor Europese missies, want zij hebben als uiteindelijke doel het leven van de burgers te verbeteren; BENADRUKT het belang van actieve betrokkenheid van ondervertegenwoordigde groepen;

23. HERINNERT ERAAN dat, om van de Europese missies een echt succes te maken, in de hele EU op burgerparticipatie moet worden ingezet, vanaf de eerste fasen van de identificatie van specifieke Europese missies en vervolgens ook bij de planning, de uitvoering en de monitoring ervan; VERZOEKT de Commissie om voor elke missie een plan voor burgerbetrokkenheid en een communicatieplan op te stellen en om de doeltreffendheid van die plannen te beoordelen tijdens de monitoring, de evaluatie, de herziening en de follow-up van Europese missies; VERZOEKT de lidstaten om dergelijke plannen op nationaal, regionaal en lokaal niveau te bevorderen en om, waar passend en op vrijwillige basis, op maat gesneden plannen te ontwikkelen; ROEPT de Commissie OP de uitwisseling van goede praktijken inzake burgerparticipatie bij Europese missies actief te faciliteren;
24. HERINNERT ERAAN dat instellingen voor hoger onderwijs, onderzoek en technologie zich op het raakvlak bevinden tussen wetenschap en samenleving en dat zij een actieve rol spelen bij het versterken van democratische waarden en praktijken, bij het voorbereiden van studenten op actief burgerschap en maatschappelijke betrokkenheid en bij het aanzwengelen van het publieke debat met wetenschappelijk onderbouwde informatie; MOEDIGT de Commissie en de lidstaten AAN samen te werken met hogeronderwijsinstellingen en onderzoeksinstituten, opdat zij waar nodig kunnen optreden als facilitator tussen Europese burgers en Europese missies, om zo maatschappelijke veranderingen in de hand te werken;

IV. Monitoring, herziening en evaluatie van Europese missies

25. HERINNERT ERAAN dat de Commissie de eerste Europese missies moet beoordelen en de Europese missiegebieden moet herzien vóór 31 december 2023 en vóórdat er een besluit wordt genomen over het opzetten van nieuwe missies of het voortzetten, beëindigen of heroriënteren van lopende Europese missies; BEVEELT AAN om binnen de bestaande missiegebieden geen nieuwe missies te starten en om geen nieuwe missiegebieden voor te stellen totdat de huidige missies positief zijn beoordeeld; VERZOEKT de Commissie om, gezien de sectoroverschrijdende dimensie van Europese missies en het feit dat missies kunnen nopen tot de aanpassing van nationaal beleid dat niet rechtstreeks met O&I te maken heeft, de Raad te informeren over toekomstige ontwikkelingen met betrekking tot Europese missies;

26. BENADRUKT dat Europese missies op een transparante, genderresponsieve en robuuste manier moeten worden gemonitord en geëvalueerd op basis van de doelstellingen van elke Europese missie, teneinde de systemische en dynamische dimensie ervan weer te geven;
27. ONDERSTREEPT dat dit monitoring- en evaluatiesysteem ook een periodieke beoordeling mogelijk moet maken van de vorderingen met de mijlpalen en doelstellingen van de verschillende projecten en activiteiten die bijdragen aan de Europese missies, om er zeker van te zijn dat de missie op schema ligt en dat de gestelde doelen worden bereikt;
28. VERZOEKT de Commissie om methoden en processen te ontwikkelen voor het monitoren en analyseren van Europese missies, onder meer op basis van bestaande deskundigheid, met specifieke kwantitatieve en kwalitatieve kernprestatie-indicatoren die zijn aangepast aan de specifieke kenmerken van de missiegerichte aanpak, met inbegrip van het systemische karakter ervan, en om de Raad daarvan in kennis te stellen; WIJST op het potentieel van het gebruik van innovatieve methoden, zoals die welke zijn ontwikkeld in het kader van de Better Life Index van de OESO of het monitoringdashboard van de Green Deal; ONDERSTREEPT het belang van de invoering van een mechanisme voor de beoordeling van de impact van Europese missies;
29. VERZOEKT de Commissie om de Raad maatregelen voor te leggen om de in het kader van Europese missies in Europa opgedane kennis verder te ontwikkelen en te verspreiden, opdat alle landen in Europa van de resultaten kunnen profiteren.
